HIA

HØGSKOLEN I AGDER Avd. for helse og idrett

INSTITUTT FOR SYKEPLEIE ARENDAL

FAGPLAN 1. STUDIEÅR SKOLEÅRET 1994/95.

INNHOLDSFORTEGNELSE

FORORD	s.	1
1.0 RAMMER 1.1 Vilkår og hensikt med sykepleierutdanningen 1.2 Sykepleierhøgskolens historiske forankring 1.3 Filosofisk grunnlag 1.4 Sentrale begreper 1.5 Pedagogisk grunnlag 1.6 Totalmålsetting	s. s. s.	3 4 5 7
2.0 STRUKTUR 2.1 Strukturerende prinsipper 2.2 Vekttallsfordeling 2.3 Kursoversikt	s. s.	9 10
INNLEDNING	s.	12
OVERSIKTSPLAN _ " _	s. s.	
KURS 1 SYKEPLEIENS GRUNNLAGSTENKNING Tema A: Sykepleiens historiske grunnlag Tema B: Sykepleiens filosofiske grunnlag Tema C: Sykepleiens etiske grunnlag		
KURS 2 SYKEPLEIENS SENTRALE BEGREPER OG METODER Tema A: Sykepleierens funksjons- og ansvars-	s.	19
område, sentrale begreper, teorier og modeller i sykepleiefaget Tema B: Sykepleieprosessen Tema C: Kommunikasjon	s. s.	23
KURS 3 PROSJEKTARBEID	s.	24
KURS 7 FORSKNINGSMETODE/STATISTIKK/EDB	s.	26
KURS 8 ANATOMI/FYSIOLOGI/BIOKJEMI/MIKROBIOLOGI Tema A: Anatomi/Fysiologi Tema B: Biokjemi Tema C: Mikrobiologi Tema D: Ernæringsfysiologi	s. s. s.	30 31
KURS 9 MEDIKAMENTREGNING	s.	32
KURS 10 PSYKOLOGI Tema A: Generell psykologi Tema B: Utviklings- og personlighetspsykologi Tema C: Sosialpsykologi og Gruppepsykologi	s. s.	33 33 33 34
KIIRS 11 PEDAGOGIKK	c	35

FORORD

Høgskolen i Agder er en statlig høgskole under Kirke,utdannings- og forskningsdepartementet.

Alle høgskolene i Agder er fra 01.08.94 slått sammen til en høgskole, Høgskolen i Agder.

Høgskolen i Agder består av 8 avdelinger:

Avdeling for helse og idrett

Avdeling for kunstfag

Avdeling for humanistiske fag

Avdeling for økonomi- og samfunnsfag

Avdeling for realfag

Avdeling for pedagogikk

Avdeling for teknikk

Avdeling for miljø- og naturforvaltning

Høgskolen i Agder er en av landets største høgskoler med nesten 6000 studenter og ca. 500 ansatte.

Tidligere Arendal Sykepleierhøgskole danner sammen med Kristiansand Sykepleierhøgskole samt idrettsseksjonen og heimkunnskap ved Kristiansand lærerhøgskole Avdeling for Helse og idrett. Avdelingsadministrasjonen ligger i Arendal.

Avdelingen for Helse og idrett er den fjerde største avdelingen innen Høgskolen i Agder. Avdelingen er fordelt på tre virksomhetsområder, to i Kristiansand og ett i Arendal.

Sykepleierutdanningen i Arendal og Kristiansand sorterer faglig under institutt for sykepleie.

Til grunnutdanningen i sykepleie i Arendal, 3-årig løp, tas opp 100 studenter årlig, 60 i august og 40 i januar.

Utdanningsprogrammet følger Rammeplanen for 3-årig grunnutdanning i sykepleie utarbeidet av Fellessekretariatet august -87, ajourført 10.01.89, med nyeste revisjon av 17.07.93. Denne revisjon ble gjort gjeldende for kull 1993. Den medfører en økning av pensum på ca. 7000 sider til 10.000 sider, samt en reduksjon av direkte klientrettet praksis innen studiet med 10 vekttall.

Hovedfaget sykepleie utgjør 40 vekttall, støttefagene tilsammen 20 vekttall. Programmet utgjør således en arbeidsinnsats på 60 vekttall, men med foreløpig uttelling for 40 vekttall i en cand. mag. grad. En venter en snarlig endring på dette slik at en får uttelling etter "tid for tid" prinsippet.

1.0 RAMMER

1.1 Vilkår og hensikt med sykepleierutdanningen

Studieplanen bygger på:

- A. Vilkår for offentlig godkjenning som sykepleier i alminnelig sykepleie, Rundskriv nr. 1 1041/82 (Sosialdepartementet)
- B. Rammeplan for 3-årig grunnutdanning i sykepleie 31.08.87.
- C. Revisjon av Rammeplan for 3-årig sykepleierutdanning 17.07.92 (Kirke, - utdannings - og forskningsdepartementet).
- D. Sykepleierhøgskolens innhold på sentrale begreper og Totalmålsetting.

Hensikt med sykepleierutdanningen:

Hensikten med sykepleierutdanningen kommer til uttrykk gjennom politiske vedtak og offentlige forskrifter.

- A. Sosialdepartementets Rundskriv 1041/82 som beskriver sykepleierens funksjons- og ansvars-område.
- B. Vilkår som offentlig godkjenning som sykepleier i Norge.

Disse gir uttrykk for forventninger og krav som samfunnet stiller til sykepleieren, og er retnings-givende for studieprogrammet i sykepleierhøgskolene.

1.2 Sykepleierhøgskolens historiske utvikling.

Sykepleierutdanningen i Arendal har en 74-årig historie å se tilbake på. "Sykepleierskeskolen ved Aust-Agder og Arendals Sykehus" som den da het, ble opprettet i 1920, samtidig med åpningen av det nye sykehuset. Skolen har hele tiden vært 3-årig og var blant de skolene som helt til Sykepleieloven av 1948 kom, var godkjent av Norsk Sykepleierforbund. Dette betød at alle som var utdannet ved skolen uten videre fikk offentlig godkjenning som sykepleiere da loven kom.

De første årene ble det opptatt mellom 2 og 10 elever ved skolen, og det var sykehusets oversykepleier som hadde ansvar for utdanningen. I løpet av de 25 første årene hadde skolen totalt 205 elever.

Da loven av 1948 kom, med bestemmelser om statlig godkjenning av utdanningsanstalter og sykepleiere, og med sentralt fastsatte utdanningsvilkår, ble "Sykepleieskolen i Aust-Agder" umiddelbart lagt inn under den nye ordningen.

I et par år på 50 tallet tok skolen ikke opp elever p.g.a. for dårlige undervisningslokaler. Men siden utdanningen var 3-årig har det alltid vært elever ved skolen. I 1955 fikk den sin egen bygning som besto av et undervisningsrom og internat. Det var fremdeles Sykehuset som hadde ledelsen av skolen.

Med loven av 1960 og utdanningsvilkårene av 1962 ble skolen en selvstendig institusjon med eget styre, direkte underlagt fylke. Fra 1963 ble det tatt opp 20 studenter to ganger årlig.

Allerede i 1979 ble det tatt skritt i retning av økning i studenttallet. Etter statsovertakelsen og formell høgskolestatus f.o.m. 01.01.86 (betegnelsen "høgskole" var innført allerede i 1982) øket opptaket til 50 pr. år, senere til 60 og pr. i dag tar høgskolen opp 100 studenter årlig i grunnutdanningen i Arendal. I tillegg har den videreutdanningstilbud - både sykepleiefaglig og tverrfaglig.

Den store utfordringen blir fra 01.08.94 å få avdeling for helse- og idrett til å fungere som en integrert del av Høgskolen i Agder, og ikke minst at sykepleierutdanningene fortsetter å ha en markert plass som institutt innen avdelingen.

Filosofisk grunnlag 1.3

Filosofi er en måte å se verden omkring oss på, slik at vi kan forstå fenomener og vinne innsikt i realitetene. Verdier, etikk og estetikk er grunnleggende elementer i filosofisk tenkning. Valg av filosofisk grunnsyn får derfor konsekvenser for prioriteringen av ulike kunnskapsformer i høgskolen.

Det eksisterer ulike tradisjoner i vitenskapsfilosofien og derfor også ulike modeller for kunnskapsutvikling. Valg av vitenskapstradisjon må styres ut i fra fagområdets karakter og fenomenene som inngår i dette. Det har skjedd en nyorientering i filosofien i dette århundre i forhold til synet på mennesket, erkjennelsen, språket og menneskets andre uttrykksformer. Der hvor erkjennelsesteorien stod i sentrum i den nyere tids filosofi til og med 1800 tallet, er vekten i dette århundre kommet til å ligge på den mellommenneskelige kommunikasjon.

Denne vektforskyvningen henger sammen med et skifte fra bevisstheten til kommunikasjonen som filosofiens grunnlag som kjernebegrep i forståelsen av mennesket. I de senere tiår har kritisk teori, hermeneutikk/fenomenologi og feministisk teori fått en stadig større innflytelse som vitenskapsfilosofisk ramme for tenkning.

Vi mener at studieplanen gjenspeiler kunnskap fra de ulike tradisjoner. Vi vil derfor forsøke en brobygging mellom de ulike tradisjonene. I tillegg til det naturvitenskapelige området som tradisjonelt har et postivistisk grunnsyn, vil sykepleierutdanningens tenkning være preget av en hermeneutisk/fenomenologisk tankegang i relasjon til menneskets fysiske, psykiske, sosiale og åndelige dimensjon. Den hermeneutiske/ fenomenologiske tilnærming kan gi grunnlag for analytisk tenkning, og kan fange opp fenomener av subjektiv karakter. Det er først i en slik tenkning at et begrep som helhet får mening. De filosofiske grunnsyn danner grunnlag for høgskolens

syn på de sentrale begreper i sykepleiefaget.

1.4 Sentrale begreper.

1.4.1 Sykepleie.

Sykepleie som fag er fundert på en klinisk tradisjon, hvor kjernen av faget har vokst frem i samhandling mellom mennesker basert på bestemte verdivalg. Disse verdivalg konkretiseres gjennom begrepet omsorg. Omsorg utgjør ikke bare sykepleiens verdigrunnlag, den er også en fundamental forutsetning for våre liv. Omsorg er menneskers positive utfoldelse gjennom det gode. Menneskets grunnleggende verdiforutsetning er at vi er henvist til hverandre for å ta vare på hverandre. Sentrale verdier som videreføres i sykepleie er ønske om å tjene andre ved å lindre smerte og lidelse og at sykepleie utøves med utgangspunkt i individets opplevelse og reaksjon på sin situasjon. Handlingene er fundert på respekt, tillit og ansvarlighet. I sykepleiefagets historiske og vitenskapelige utvikling er det oppstått et skille som blir gjenspeilt i to grunnleggende og ulike fagtradisjoner, med forskjellig utspring og vitenskapsteoretisk forankring. En lindringstradisjon og en behandlingstradisjon. Den lindringsorienterte sykepleien ivaretar "omsorgstradisjonen" og er bærer av fagets historiske arv. Florence Nightingale er en god representant for denne tradisjonen. Hun var opptatt av erfaring og nødvendigheten av helhetlig observasjon og pleie. Hun la vekt på pasientens subjektive opplevelse og formidling av sin tilstand. For Nightingale var ikke mennesket bare et objekt, men også subjekt som føler og erfarer. Pasientens opplevelse var viktigere enn de objektive målbare data. I moderne sykepleieteori har lindringstradisjonen fått ny aktualitet gjennom en dreining av sykepleiens vitenskapsteoretiske perspektiv fra positivisme via kritisk teori til fenomenologi/ hermeneutikk.

Eksempler på sentrale teoretikere er her Travelbee, K. Martinsen og K. Eriksson (etter 1986).

Sykepleiens behandlingstradisjon er i hovedsak fundert på en positivistisk vitenskapstradisjon og har preget teoriutviklingen i faget fra 1950 og frem til i dag. Eksempler på representanter for denne retningen er blant andre Virginia Henderson, Dorothea Orem og Katie Eriksson (før 1986). Yrkesutøvelsen og kunnskapstradisjonen har foregått og vil foregå i spenningsfeltet mellom den lindrende og den behandlende tradisjonen. Disse er gjensidig utfyllende, og teorier fra begge tradisjoner vil derfor inngå som en del av Studieplanen ved sykepleierutdanningen i Arendal.

1.4.2 Helse

Menneskets forestillinger om begrepet helse er knyttet til den kultur og det samfunn det lever i og de erfaringer det har. Dette innebærer at helse er relatert i forhold til individ, kultur/samfunn, tid, sted og situasjon.

Sykepleieren skal fremme og gjenopprette helse, forebygge sykdom og lindre lidelse.

Hvordan vi definerer helse vil ha innvirkning på sykepleie som utøves og hvordan denne begrunnes teoretisk.

WHO's helsedefinisjon ble utvidet i 1947 med følgende innhold:

"Helse er mer enn fravær av sykdom, fravær av smerte, fravær av for tidlig død. Det betyr fullkommen fysisk, psykisk og sosialt velvære".

Ved sykepleierutdanningen i Arendal vil vi fremheve helse som en prosess og et kontinuum. Dette innebærer at et individs helsetilstand stadig endres gjennom livet og at individet befinner seg på ulike helsestadier. Videre vil vi understreke at helse må vurderes utfra både subjektive og objektive dimensjoner.

Individets opplevelse av egen helse er sentralt. Florence Nightingale sa det slik:

"Helse er ikke bare å føle seg vel, men å bruke alle ens ressurser."

Helse betraktes her som overordnet kategori av de tre begrepene sunnhet, friskhet og velvære. Sunnhet innebærer personens mentale kapasitet, friskhet innebærer fysisk helse og velvære er individets indre opplevelse av egen helse. Velvære kan sees som en dynamisk vekst mot å realisere seg selv ut fra de muligheter man har. Helsebegrepets 3 komponenter er positive verdier som det er sykepleierens mål å fremme, til tross for sykdom.

Når helse defineres slik blir fravær av fysisk eller mental sykdom en nødvendig, men ikke tilstrekkelig betingelse for helse.

Tilstedeværelse av objektive sykdomstegn er på samme måte en nødvendig, men ikke tilstrekkelig betingelse for manglende helse.

1.4.3 Menneske.

Sykepleiefilosofien ved sykepleierutdanningen i Arendal identifiserer seg med et humanistisk syn, hvor mennesket oppfattes som en "helhet". Grunnstenene i humanismen omfatter et menneskesyn hvor følgende 3 komponenter er sentrale:

 Holisme (helhet) som umuliggjør tanken om at sammensatte handlingsmønstre er bygget opp av enkle opprinnelige behov.

- <u>Interaksjonismen</u> (samspill) som innebærer at mennesker utvikler sine reaksjonsmønstre, ferdigheter og egenskaper i samspill med omverdenen.
- Emergens menneskenes naturgitte og spesielle behov og handlingsmuligheter, som omfatter foruten de rent kroppslige behovene, også emosjonelle, intellektuelle og åndelige behov samt en trang til å utvikle alle våre iboende muligheter.

Et humanistisk menneskesyn vil gå utover en naturvitenskapelig betraktning, der en ser menneskelige reaksjoner og egenskaper som konsekvenser av allmenngyldige biologiske og psykologiske lover med individet som offer for årsaker og systemeffekter. Altså dreier det seg om et menneskesyn der menneskeverdet skal være uavhengig av rase, kjønn, alder, religion, sosial rang og helsetilstand, og at mennesket skal ha samme verdi og rettigheter. Humanismen bygger således på helhetsforståelse av menneskets integritet. Mennesket med fysiske, psykiske, sosiale og åndelige dimensjoner. Disse dimensjonene betraktes som likeverdige i streben etter å opprettholde helse. Ved ubalanse i et eller flere av disse områdene, kan det også bli ubalanse i de andre.

1.4.4. Miljø.

Miljøet består av menneskets fysiske, psykiske, sosiale, åndelige og kulturelle omgivelser.

Mennesket kan ikke forstås eller bli forstått uten å forholde seg til samspillet mellom menneske og miljø. Dette samspillet må vi ta hensyn til i utøvelse av sykepleiefaget for å forstå pasientenes/klientenes og vår egen situasjon.

1.5 Pedagogisk grunnlag

Vårt samfunn preges av kunnskapsavhengighet samtidig som vi har en kunnskapseksplosjon. Ny kunnskap utvikles ved systematisk forskning og strategisk utnyttelse av denne. Imidertid vet vi også at tilegnelse av kunnskap må skje hele livet. Vi ønsker at studentene lærer å holde seg faglig ajour. Likeledes vil utdanningsprogrammene være under stadig evaluering og utvikling. Ulike typer viten og læring må spille sammen i et helhetlig kunnskapssyn. Faktakunnskaper, holdninger/etiske verdier og praktiske ferdigheter må formidles til og tilegnes av sykepleierstudenten. Sykepleierutdanningen i Arendal er basert på tillit til at studenten er en ansvarsbevisst og motivert medarbeider. Det legges vekt på læring som fremmer evnen til selvstendighet, kritisk tenkning og problemløsning samtidig som evnen til å integrere tanker og følelser utvikles. Vi forventer en høy grad av egeninnsats og selvstendig arbeid fra studentenes side.

Sykepleierutdanningen har voksne studenter med variert erfaring.

Det er viktig at høgskolen ivaretar denne læringsressurs. Læring gjennom erfaring skjer imidlertid ikke automatisk. Studentene oppmuntres derfor til å integrere sine erfaringer i studiet.

Det er et grunnleggende skille mellom læring og undervisning. Læring er en individuell prosess, hvor den enkelte er ansvarlig for tilegnelsen av kunnskap. Undervisning er en pedagogisk prosess, hvor læresituasjonene tilrettelegges. Lærere og studenter er sammen ansvarlig for et godt studiemiljø for å fremme læring.

1.6 Totalmålsetting.

Målet for sykepleierutdanningen i Arendal er at sykepleieren etter endt grunnutdanning har faglig kyndighet, personlig engasjement og ansvarlighet til å utøve sykepleie i samsvar med de prinsipper og ideer som er nedfelt i idegrunnlaget.

Dette innebærer mer konkret at den nyutdannede sykepleier:

- utøver sykepleie basert på et helhetlig menneskesyn og med respekt og anerkjennelse for den enkeltes opplevelse av og reaksjon på sin situasjon.
- tar hensyn til at hver enkelt har rett til og krav på å være delaktig i beslutninger som gjelder ens egen person.
- er ansvarlig for at sykepleieproblemer blir tatt opp og vurdert i hver enkelt pasient/klient situasjon, og er ansvarlig for gjennomføring og evaluering av en målrettet sykepleieplan
- ser helse som et viktig mål for sykepleie og utøver sykepleie som tar utgangspunkt i den enkeltes egenomsorgsnivå og som bidrar til at pasient/klient gjenvinner helse utfra de ressurser vedkommende disponerer.
- gir vedvarende omsorg til pasienter som har akutt og langvarig helse- eller funksjonssvikt og gjennom dette søker å oppnå størst mulig grad av velvære for pasienten.
- tilsikter at pasientene og deres pårørende kan oppleve et meningsfylt liv til tross for helsesviktens konsekvenser

- bruker seg selv bevisst som instrument i samhandling med pasienten/klienten og tar ansvar for å skape et terapeutisk miljø
- har funksjonsdyktighet til å ivareta direkte pasientrettet sykepleie: forebyggende, lindrende, helbredende og rehabiliterende tiltak.
- erkjenner sykepleierens faglige lederansvar på de ulike nivåer og har funksjonsberedskap til å ivareta den administrative, undervisende og fagutviklende sykepleierfunksjon.
- samarbeider med pasient/klient, pårørende, kolleger og andre yrkesgrupper i løsning av helseproblemer.
- har innsikt i sykepleierens plass og oppgaver innen samfunnets helsetjeneste
- tar ansvar for personlig og faglig utvikling, ved faglig ajourføring, ved å søke veiledning og gjennom selvevaluering
- anvender forskning til hjelp for å analysere den enkeltes og samfunnets behov for sykepleie, og hvordan dette behovet kan møtes på en måte som den enkelte og samfunnet er tjent med.
- utøver sykepleie i samsvar med de etiske prinsipper som er nedfelt i NSF's kodeks for sykepleiere og FN's verdenserklæring og menneskerettighetene.

2.0 STRUKTUR

2.1 Strukturerende prinsipper

Kull-struktur: Studentopptaket skjer fra 1995 to ganger i året, januar og august. Studentene som starter studiet samtidig, utgjør et kull som de følger gjennom hele studiet ved normaltid (3 år). Hvert kull får en kullansvarlig lærer. Det tilstrebes at denne følger kullet gjennom hele studiet og er kullets primærkontakt.

Kurs-struktur: Studiet er delt i 14 kurs som representerer ulike kunnskapsområder.

Ved integrering av kursene, vil sykepleie fremtre som fag og yrke. Hvert kurs har kursansvarlig lærer.

2.2 Vekttallsfordeling

Utdanningen strekker seg over 3 studieår og utgjør 60 vekttall. 1 vekttall tilsvarer 2 ukers studieinnsats. Dette tilsvarer 80 timer. I de teoretiske studier vil 1 vekttall gjennomsnittlig tilsvare: 40 timer timeplanlagte studier og 40 timer selvstudium. I de kliniske studiene vil 1 vekttall tilsvare 60 timer timeplanlagte studier og 20 timer selvstudium.

Vekttallene fordeles på følgende måte i programmet :

Sykepleiens kunnskapsområde	40	v.t
Sykepleiens teoretiske grunnlag	19	v.t.
Forskningsmetode og statistikk	1	v.t.
Kliniske studier	20	v.t.

Sykepleiens samfunnsvitenskapelige grunnlag	10 v.t.
Psykologi	2,5 v.t.
Pedagogikk	2,0 v.t.
Sosiologi/Sosialantropologi	2.0 v.t.
Helsepolitikk/Lovgivning/	
Organisasjonsteori/Økonomi	2,5 v.t.
Forskningsmetode og statistikk	1,0 v.t.

Sykepleiens naturvitenskapelige grunnlag	10	v.t.
Anatomi/Fysiologi/Biokjemi/Mikrobiologi	5,0	v.t.
Patofysiologi/Sykdomslære/Farmakologi	5,0	v.t.

2.3 Kursoversikt

Kurs	1:	Sykepleiens grunnlagstenkning	3 vt.
Kurs	2:	Sykepleiens sentrale begreper og metoder	4 vt.
Kurs	3:	Prosjektarbeid	2 vt.
Kurs	4:	Generell sykepleiekompetanse	6.5 vt.
Kurs	5:	Lederskap i sykepleie	1.5 vt.
Kurs	6:	Avsluttende eksamen i sykepleiefaget	2 vt.
Kurs	7:	Forskningsmetode og statistikk	2 vt.
Kurs	8:	Nat.vit 1/Anatomi/Fysiol./Bio.	5 vt.
Kurs	9:	Nat.vit 2/Patofys./Sykdomsl./Farma.	5 vt.
Kurs	10:	Psykologi	2.5 vt.
Kurs	11:	Pedagogikk	2 vt.
Kurs	12:	Sosiologi/sosialantropologi	2 vt.
Kurs	13:	Helsepol./Lov./Org./Øk.	2,5 vt.
Kurs	14:	Kliniske studier etter lov om sykehus, helsetjenesten i kommunen, psykisk helsevern	20 vt.

INNLEDNING.

1. studieår strekker seg fra medio august til medio juni, ca. 40 uker.

Fokus for studiet er grunnlagstenkning, menneskets grunnleggende behov, grunnleggende sykepleiefunksjoner i forhold til menneskets grunnleggende behov, og sykepleie i forhold til friske og utsatte grupper.

Som en ser av de kurs som er satt opp dette året vil undervisningen være praksisrelatert undervisning, øvinger, og teori.

Innholdet dette året skal danne grunnlaget for den videre utdanningen - som da vil bli mer praktisk rettet.

Grunnlaget skal dannes gjennom en forståelse av hva sykepleie er og inneholder, dens metode, og gjennom de støttefag en må ha med på veien til sykepleierkompetanse.

Hele utdanningen gir 60 vekttall - 20.5 vekttall er plassert i de kurs en skal gjennomgå i 1. studieår.

Timeplanlagt undervisning vil variere fra periode til periode og fra uke til uke. Det vil gjennom forelesningene bli lagt opp til stor grad av studentaktivitet - både individuelt og i grupper - utover den timplanlagte undervisning.

Dere vil videre i dette heftet finne en oversikt over de kurs som skal gjennomføres i løpet av året, samt inneholdet i disse kurs.

OVERSIKTSPLAN:

HØSTSEMESTER 1994

Eksamen

	Uke 33	Uke 34	Uke 35	Uke 36	Uke 37	Uke 38	Uke 39	Uke 40	Uke 41	Uke 42	Uke 43	Uke 44	Uke 45	Uke 46	Uke 47	Uke 48	Uke 49	Uke 50	Uke 51
KURS 1																			
SYKEPLEIENS GRUNNLAGSTENKNING 70 timer 900 sider 3 vekttall																0512			
KURS 8 ANAT./FYSIOL./ BIOKJEMI/MIKROBIOL. 110 timer 1000 sider 5 vekttall																		1212	
FORSK. METODE. STATIST./EDB. 40 timer 500 sider 2 vekttall														*				1	1912

- 13 .

OVERSIKTSPLAN

VÅRSEMESTER 1995

VAROLINESTER															Pås		Rep.		men					
	Uke 1	Uke 2	Uke 3	Uke 4	Uke 5	Uke 6	Uke 7	Uke 8	Uke 9	Uke 10	Uke 11	Uke 12	Uke 13	Uke 14	Uke 15	Uke 15	Uke 17	Uke 18	Uke 19	Uke 20	Uke 21	Uke 22	Uke 23	Uke 24
KURS 10																							1	1
PSYKOLOGI																			0805]				
50 timer 500 sider 2,5 vekttall																								
KURS 11																								
PEDAGOGIKK																			0805	1				
32 timer 400 sider 2 vekttall																		•						
KURS 3																								
PROSJEKTARBEID m/ framlegg 2 vekttall																								
KURS 2																								
SYKEPLEIENS BEGREP/METODE 1200 sider																								
4 vekttall TEORIUNDERVISN.: PRAKSISREL. UNDERV.:																			1205					
KURS 9																								
MEDIKAMENTREGN. 10 timer																		0205]					
90 sider																								

KURS 1: SYKEPLEIENS GRUNNLAGSTENKNING. 3 vt.

Plassering:

1. semester.

Pensum:

900 sider.

Underv. tid:

Ca. 70 timeplanlagte timer.

Eksamen:

05.12.1994.

6 timers skoleeksamen med gradert karakter.

Hensikt:

Kurset har til hensikt å gi studenten et

grunnlag i vitenskapsteoretisk tenkning for å

kunne forstå -, og kritisk vurdere, -

sykepleiefagets innhold.

Likeledes å få et innhold i etikk som et instrument for analyse av sykepleiepraksis.

TEMA A: SYKEPLEIENS HISTORISKE GRUNNLAG.

ca. 400 s.

Emne 1: SYKEPLEIENS HISTORIE.

Omsorg for syke i oldtid, antikken, middelalder, nyere tid. Utviklingen av den moderne sykepleie.

Pensum:

Hanssen, Ingrid: Sykepleiens historie.

s. 3-90. (ca. 87 s.)

Emne 2: SYKEPLEIENS HISTORIE I ET KVINNEPERSPEKTIV.

Utviklingstrekk ved sykepleierrollen.

Diakonisse vs. den verdslige sykepleier. Avhengighet/makt. Strukturelle samfunnsforhold og konsekvenser for

sykepleierrollen.

Tjener, helgen, morserstatning.

Lønnet - ulønnet omsorg.

Omsorgskvaliteter - feminine verdier.

Pensum:

Melby, Kari : Kall og kamp.

s.17-70, 98-130, 161-193, 225-272. (ca. 164 s.)

Emne 3: SYKEPLEIENS HISTORIE I ET UTDANNINGSPERSPEKTIV. 1968 - d.d.

Utdanningen og lovreguleringen, plassering i utdanningssystemet.

Utviklingen av faget som universitetsfag,

Forholdet teori/praksis i relasjon til de angitte epoker.

Pensum:

Melby, Kari : <u>Kall og kamp.</u> s. 71-97, 194-219, 273-301. (ca. 75 s.)

Martinsen, Kari: Omsorg, sykepleie og medisin.

Kap. 3 s. 86-99, kap. 6 s. 118-125. (ca. 20 s.)

Emne 4: SYKEPLEIE SOM SAMFUNNSTJENESTE.

Arenaer hvor sykepleie utøves: Institusjon, kommunehelsetjeneste.

Målgrupper for sykepleietjeneste - utviklingstrekk.

Pensum:

Martinsen, Kari: Omsorg, sykepleie og medisin.
Kap. 8 s. 142-168, kap. 12 s. 228-262. (ca. 60 s.)

TEMA B: SYKEPLEIENS FILOSOFISKE GRUNNLAG.

ca. 300 s.

Emne 1: GRUNNLEGGENDE VITENSKAPSTEORI.

Sammenhengen mellom virkelighetssyn, menneskesyn, kunnskapssyn.

Ulike vitenskapstradisjoner, konsekvenser for sykepleiens grunnlagsproblemer.

Positivistisk tradisjon i samfunnsvitenskapene.

Hermeneutisk -, dialektisk -, kritisk teori.

Den fenomenologiske tradisjon.

Pensum:

Vesterdal, Anne : Sundheds- og sygepleje I.
s. 117-126, (9 s.)

Bergem, Johannessen, Aadland: <u>Livssyn.</u> s. 11-24, 38-63, 110-118, + 68-75, 31-37. (61 s.

Artikkelsamling, HiA: "Vitenskapsteori og Menneskesyn".

Del 1-4. (88 s.)

Emne 2: SYKEPLEIE SOM VITENSKAP - OG KONSEKVENSER AV ULIKE VITENSKAPSTRADISJONER.

Et teoretisk fundament for sykepleievitenskapen.

Praktisk sykepleie som utgangspunkt.

Ulike vitenskapstradisjoner - konsekvenser for sykepleien. Livsverdenen.

Menneskesynets rolle for forståelse av helse, sykdom og behandling.

Pensum:

Fjelland R. & Gjengedal, E: <u>Sykepleie som vitenskap</u>. s. 9-25, 89-122, + 26-86, 170-179. (99 s.)

Artikkelsamling, HiA: "Vitenskapsteori og Menneskesyn".

Del 5. (16 s.)

TEMA C: SYKEPLEIENS ETISKE GRUNNLAG.

ca. 200 s.

Emne 1: INNFØRING I ETIKK.

Grunnleggende etiske begreper. Etikk og moral. Begrepene norm, verdi, prinsipp og teori. Naturalistisk etikk. Pliktetikk. Nytteetikk.

Pensum:

Natvig, R-S: Sykepleieetikk.

Utvalg. (Sidehenvisning oppgis ved kursets start).

Emne 2: SYKEPLEIE - ETIKK - NOEN MORALSKE PRINSIPPER.

Finnes det en rett etisk teori.

Forholdet mellom universelle normer og konkrete situasjoner. Menneskerettigheter.

Velgjørenhetsprinsippet. Ikke-skade-prinsippet.

Autonomiprinsippet - informert samtykke.

Likebehandlingsprinsippet. Rettferdighetsprinsippet.

Fra prinsipper til konkrete situasjoner.

Pensum:

Natvig, R-S: Sykepleieetikk.

Utvalg. (Sidehenvisning oppgis ved kursets start).

Emne 3: SYKEPLEIENS FAGSPESIFIKKE NORMER.

Det tradisjonelle kunnskapsbegrepet. En modell for utvikling av kompetanse. Utvikling av moralsk dyktighet. Sykepleiens fagspesifikke interne normer.

Pensum:

Fjelland, R & Gjengedal, E: <u>Sykepleie som vitenskap.</u> s. 170 - 179. (9 s.)

Emne 4: YRKESETIKK.

Sykepleiens faglige/etiske ansvarhistoriske utvikling. Aktuelle lover og bestemmelser. Yrkesetikk. Yrkesetiske retningslinjer for sykepleiere. ICN kodeks for sykepleiere. Kollegiale bestemmelser for Norsk Sykepleierforbund. Grensen mellom jus og etikk.

Pensum:

Flatås, T et at. : "Fra etisk refleksjon til handling".

Sykepleierens faglig/etiske ansvar:

Norsk Sykepleierforbund august 1989,
s. 11-34, 35-32. (27 s.)

KURS 2: SYKEPLEIENS SENTRALE BEGREPER OG METODER. 4 vt.

Plassering :

2. sem.

Pensum:

ca. 1200 sider.

Underv.tid:

Ca. 160 timeplanlagte timer.

Eksamen:

12. mai 1995.

6 timers skoleeksamen med gradert karakter.

Hensikt:

med kurset er at studenten:

- skal få oversikt over og forståelse for sykepleierens funksjons- og ansvarsområde.
- får kunnskaper om og forståelse for de analyseog arbeidsmetoder som brukes i sykepleiefaget.
- kan vurdere ressurser og krav i henhold til menneskets universelle egenomsorgsbehov.
- anvender kunnskaper om mellommenneskelige relasjoner: samhandling med pasienter.
- ser betydningen av å anvende sykepleieprosessen som arbeidsmetode.
- mestrer generelle sykepleieprosedyrer.

TEMA A: SYKEPLEIERENS FUNKSJONS- OG ANSVARSOMRÅDE, SENTRALE BEGREPER, TEORIER OG MODELLER I SYKEPLEIEFAGET. ca. 900 s.

Emne 1: SYKEPLEIENS FUNKSJONS- OG ANSVARSOMRÅDE.

Forebyggende funksjon.
Behandlende funksjon.
Rehabiliterende funksjon.
Lindrende funksjon.
Undervisende funksjon.
Administrerende funksjon.
Fagutviklende funksjon.

Emne 2: GRUNNLEGGENDE BEGREPER.

Menneske.

Miljø.

Helse.

Sykepleie.

Pensum:

Pensumoversikt kommer før kursstart.

Emne 3: TEORIER OG MODELLER.

Oversikt over:

- F. Nightingale.
- W. Henderson.
- J. Travelbee.
- K. Erikson.
- D. Orem.

Pensum:

Pensumoversikt kommer før kursstart.

Emne 4: UTDYPING AV FOREBYGGENDE FUNKSJON.

Helsetilstand, sykdomsmønster, dødsårsaker Ulike analysemetoder og teorier Samfunnet, sosiale nettverk og helsearbeid Ulike arbeidsmetoder i forebyggende helsearbeid

Sykepleierens forebyggende/undervisende funksjon i henhold til friske og utsatte grupper: Fødsel og barseltid.

Barn.

Ungdom.

Voksne og eldre.

Pensum:

Pensumoversikt kommer før kursstart.

Emne 5: UTDYPING I FORHOLD TIL UNIVERSELLE EGENOMSORGSBEHOV.

Behov for luft:

Menneskets behov for normal respirasjon, sirkulasjon og for å opprettholde normal kroppstemperatur. Sykepleierens ansvar i denne forbindelse.

Behov for væske og ernæring:

Menneskets behov for å spise og drikke. Sykepleierens ansvar i denne forbindelse.

Behov for eliminasjon av kroppens avfallsstoffer:

Menneskets behov for å få fjernet avfallsstoffer og sykepleierens ansvar i denne forbindelse.

Behov for balanse mellom aktivitet og hvile:

Menneskets behov for aktivitet, opprettholdelse av riktig kroppsstilling, søvn og hvile. Sykepleierens ansvar i denne forbindelse.

Behov for fysisk og psykisk velvære:

Menneskets behov for å holde kroppen ren og velstelt og å beskytte huden.

Sykepleierens ansvar i denne forbindelse.

Behov for trygghet og sikkerhet med hensyn til liv og velvære: Behovstilfredsstillelse, Seksualitet, Menneskets åndelige dimensjon.

Behov for balanse mellom sosial kontakt og det å være alene: Sosialt nettverk, Behov for sosial kontakt, Behov for å være alene.

Behov for positivt selvbilde:

Identitet/selvbilde, Selvrealisering/selvakseptasjon, Manglende mestring - hjelpeløshet.

Praksisrelatert undervisning:

- i forhold til universelle egenomsorgsbehov inneholder:
- Øvingsbasert undervisning/generelle prosedyrer.
- Punktpraksis.
- Praksis i demonstrasjonsrom.

Forflytningsteknikk - teori og øvinger.

Emne 6: INFEKSJONSFOREBYGGING.

Hensikt: med studiet er at studentene utvikler hygieniske ferdigheter og ansvarlighet som kommer til uttrykk i den direkte pasientomsorg.

Mål: at studenten:

- får kunnskaper om smittespredning og hygieniske prinsipp i sykepleien.
- forstår hensikten med å anvende de hygieniske prinsipper.
- anvender hygieniske prinsipp i forhold til håndhygiene, arbeidstøy og stell av sterilt, rent og urent utstyr.
- erkjenner sykepleierens hygieniske ansvar i forhold til forlenget sykehushistorie, økonomi og problemer knyttet til miljøet.

Emner:

Sykehusinfeksjoner og samfunnsøkonomi.

Personlig hygiene.

Menneskets behov for å holde kroppen ren og velstelt.

Forhold i pasientens miljø:

 personalets personlige hygiene: håndhygiene, miljøforhold som truer hudbarrieren (uttørking), arbeidsrestriksjoner for personell med infeksiøse sykdommer.

Institusjonshygiene:

- Infeksjonskjeden. (Jfr. mikrobiologi).
- Hygieniske prinsipp : isolasjon og uskadeliggjøring av mikroorganismer, avbryte smitteveier, behandling av avfall, utstyr og tekstiler.
- Isolasjon av pasienter : når pasienten er smittet og beskyttende isolasjon.
- Sykepleierens ansvar og oppgaver i forbindelse med å forebygge smittespredning i institusjon.

Øvingsbasert undervisning:

- Bruk av arbeidstøy, stellefrakk, hansker, munnbind, hette.
- Demonstrasjon av skylleromsarbeid.
- Desinfeksjon Sterilisering.
- Håndvask.

TEMA B: SYKEPLEIEPROSESSEN.

ca. 300 s.

Emne 1: SYKEPLEIEPROSESSEN SOM MELLOMMENNESKELIG PROSESS.

Kommunikasjon - samhandling, sykepleieren i samhandling med pasient, pårørende og medarbeidere.

Emne 2: SYKEPLEIEPROSESSEN SOM PROBLEMLØSENDE METODE.

Datasamling.

Problemidentifisering.

Vurdering av problemet.

Mål som styringsverktøy for sykepleietiltak.

Sykepleietiltak på bakgrunn av data og kunnskap.

Valg av sykepleiesystem - valg av hjelpemetode.

Evaluering av sykepleietiltakene og gjennomføringen av dem.

Rapportering og sykepleiedokumentasjon.

Pensum for begge emner:

Pensumoversikt kommer før kursstart.

TEMA C: KOMMUNIKASJON.

Dette er en del av et opplegg i kommunikasjon som vil strekke seg over alle tre årene i utdanningen. Det vil bli 2 temadager , og opplegg med kommunikasjonsøvelser.

Mål:

- Få forståelse for kommunikasjonsteori på det generelle plan.
- Trene seg på å anvende kommunikasjon gjennom øvelser og rollespill.
- Reflektere over kommunikasjonsferdigheter gjennom logg fra egen erfaring.

Emner:

Kommunikasjonsmodeller. Kommunikasjonsformer. Kommunikasjonsprosessen.

KURS 3: PROSJEKTARBEID.

2 vt.

Plassering: 2. semester.

Kurset er et prosjektarbeid med evt. punktpraksis, ekskursjoner etc.

Fokus er sykepleie, forskningsmetode/statistikk og gruppeprosesser. Tidligere gjennomgåtte kurs er å se på som grunnlag for oppgaven.

Arbeidet med oppgaven skal følge forskningsmetodiske prinsipper og retningslinjer.

Arbeidet med prosjektet skal gi en dypere forståelse av sammenhengen mellom menneskets ytre/indre miljø og helse/livskvalitet.

Gjennom oppgaven skal studentene kartlegge, vurdere og ta utgangspunkt i de ressurser som finnes, både i det enkelte individ og i miljøet/samfunnet.

Prosjektet skal være et selvstendig studentarbeid i grupper på maks. 5 studenter.

Tema og metode for datasamling skal godkjennes av veileder før oppgaveskrivingen tar til.

Det tilbys veiledning fra skolen; studentene har selv ansvaret for å ta kontakt med lærer for veiledning.

Oppgaven blir vurdert med skriftlige kommentarer. I vurderingen inngår også framlegg av oppgaven. Det samarbeides med kurs 11 (ped.) under framlegget.

Studentene kan søke punktpraksis, dvs. praksis i en eller flere dager.

Studentene har selv ansvar for å skaffe slik praksis.

Oppgaven bør være 20-30 maskinskrevne sider. Se for øvrig retningslinjer for profesjonell skriving i Studenthåndboken.

Oppgaven leveres senest siste dag i prosjektperioden.

Praktisk gjennomføring av oppgaven :

Innledningsfasen:

- Tema for oppgaven.
- Avgrensing av problemområde klargjøring av mål.
- Definisjon av begreper.
- Valg av litteratur.

Etter innledningsfasen skal oppgaveformuleringen godkjennes av veileder.

Planleggingsfasen:

Valg av opplegg og valg av metode for datasamling;
 Metodene kan være : intervju, spørreskjema, samtale individ/grupper, observasjon evt. andre metoder.

Utføringsfasen:

- Innsamling av data.
- Bearbeidelse av innsamlede data.
- Tolking/drøfting av data.

Evalueringsfasen:

- Evaluering av resultat/innhold.
- Evaluering av gruppeprosessen.
- Mulighet for praktisk nytte av oppgaven.

Formidling av resultat :

- Gruppen legger frem sin prosjektoppgave for klassen. (Evt. sammen med representanter for praksisfelt eller andre involverte).
- Skolen har ansvar for kopiering og utsendelse av oppgaver til de praksisfelt som ber om resultat av undersøkelser.

Økonomi:

Studentene tar selv ansvar for det økonomiske opplegg og utgifter ved prosjektarbeidet.

Eks.: utlegg ved telefonhenvendelser, reiser, spørreskjemaer, kopiering, frimerker etc.

Skolen holder transparenter/utstyr i forbindelse med fremlegg av oppgaven.

Pensum: 600 sider.

Dvs. Litteraturliste skal inneholde 600 sider som kildematerialet til oppgaven utover øvrige pensum i

semesteret.

KURS 7: FORSKNINGSMETODE/STATISTIKK/EDB.2 vt.

Plassering :

1. semester.

Pensum:

500 sider.

Underv.tid:

40 timeplanlagte timer.

Eksamen:

19. des. 1994.

4 timers skoleeksamen med gradert karakter.

Hensikt:

er at studenten:

- får kunnskaper om hvordan det innenfor ulike vitenskapsteoretiske retninger søkes ny kunnskap.
- ser betydningen av dokumentasjon og forskning i sykepleie.
- kjenner trinnene i forbeningsprosessen og begrunner egne valg ut fra gjeldende krav.
- nyttiggjør seg ulike forsknings- og utviklingsarbeide ut fra en kritisk vurdering.
- ivaretar etiske krav i gjennomføring og vurdering av egne og andres arbeid.
- har kunnskap om generelle prinsipper og metoder for forskning og klinisk utviklingsarbeid.
- kan utføre enkle statistiske beregninger.
- har innsikt i bruk av EDB i forhold til administrasjon, klinisk praksis, undervisning og forskning.
- kan anvende forskning og statistikkprogram i forhold til prosjekt og hovedoppgave.

INNHOLD:

Forskningsmetode og statistikk:

- Vitenskapsteori.
- Forbeningsprosessen.
- Valq av metode.
- Statistikk.
- Forskning og etikk.
- Litteraturstudium/empirisk studium.

- Forskningsrapportens form og innhold. **EDB:**

EDB:

EDB i forhold til samfunn og helsetjeneste.

EDB i forhold til sykepleie.

EDB i forhold til forskning og undervisning.

EDB i forhold til pasientsikkerhet.

Pensum:

Gundersen, Dag Edvard:
Forskningslære og rapportskriving

Idar Magne Holme/Bernt Krohn Solvang:

<u>Metodevalg og metodebruk</u>

Ruland, Cornelia : <u>Datateknologi og sykepleie</u>

KURS 8:

ANATOMI/FYSIOLOGI/BIOKJEMI/MIKROBIOLOGI.

5 vt.

Plassering :

1. semester

Pensum:

1000 sider.

Underv.tid:

Ca. 110 timeplanlagte timer.

Eksamen:

12. des 1994.

6 timers skoleeksamen med gradert karakter.

Hensikt:

med kurset er at studenten:

 får kunnskaper om organismens anatomiske oppbygning og forstår hvordan de ulike organer fungerer og virker på hverandre.

Dette innebærer at studenten:

- ser organismen som en funksjonell enhet.
- kjenner organismens kompensasjonsmekanismer for å opprettholde homeostase.
- forstår hvordan ulike kjemiske prosesser i celler virker på cellenes og organismenes funksjon.
- har kunnskaper om mikroorganismer og om smittespredning.
- har kunnskaper om forebygging og diagnostikk av smittsomme sykdommer.

INNHOLD:

TEMA A: ANATOMI/FYSIOLOGI.

60 timeplanlagte timer

Emne 1: INTRODUKSJON.

Kroppen vår.

Cellen.

Vev.

Emne 2: GRUNNSTRUKTURENE I KROPPEN.

Huden. Skjelettsystemet. Leddsystemet. Muskelsystemet.

Emne 3: STYRING, INTEGRERING OG METABOLISME.

Nervesystemet.
Spesielle sanser.
Sirkulasjonssystemet.
Lymfeåresystemet.
Respirasjonssystemet.
Fordøyelsessystemet.
Urinsystemet.
Det endokrine system.
Væske og elektrolytter.

Emne 4: FORPLANTNING.

Reproduksjonssystemet.

Emne 5: KROPPEN SOM ETT SYSTEM.

Samarbeid mellom organsystemer.

Pensum:

Haug, Egil et. al.: <u>Menneskets fysiologi</u>
Oslo, Universitetsforlaget, 1992
ISBN 82-00-03608-1

ca.100 s.

Budowick, Michael et. al : <u>Anatomisk atlas</u>
Oslo, Universitetsforlaget, 1992
ISBN 82-00-03770-3

ca.300 s.

TEMA B: BIOKJEMI.

20 timeplanlagte timer

Emner:

Cellen.

Nukleinsyrer.

Proteiner.

Proteinsyntesen.

Kullhydrater.

Lipider.

Uorganiske stoffer.

Enzymer.

Fordøyelse og absorpsjon .

Det intermediære stoffskifte.

Leverens biokjemi.

Ernæring.

Blodets biokjemi.

Muskelens biokjemi.

Bindevevets biokjemi.

Nyrenes biokjemi.

Væske- og elektrolyttbalansen.

Organismens syre/basebalanse.

Hormoner.

Pensum: 200 s.

Springborg, Anni og Nilsen, Oluf: <u>Biokemi</u>
1. udg. København: Nyt Nordisk Forlag 1992
254 s. (Lærebog for sygeplejestuderende)

Har bibliografi

ISBN 87-17-06231-4

EMNE : Biokjemi/Fysiologi

D: 612.015

TEMA C: MIKROBIOLOGI.

20 timeplanlagte timer

Emner:

Historikk.

Generell bakteriologi.

Patogenitet og virulens.

Spesiell bakteriologi.

Mykologi.

Virologi.

Protozoologi.

Kroppens normalflora.

Pensum:

Josephsen, Joh. O. og Schøyen R.: <u>Mikroorganismer og</u>
<u>sykdom: lærebok i mikrobiologi for helsepersonell</u>
5. utg. Oslo: Gyldendal, 1990 272 s.

TEMA D: ERNÆRINGSFYSIOLOGI.

ca. ?00 s.

10 timeplanlagte timer.

Hensikt:

at studenten tilegner seg kunnskaper om og forstår menneskets behov for tilstrekkelig ernæring.

Mål:

at studenten :

- har kunnskaper om ernæringsomsetningen.
- har kunnskaper om energi- og ernæringsbehov hos mennesker gjennom de ulike livsfaser.
- har innsikt i hvordan ulike sosiale og miljømessige forhold virker inn på ernæringsbehov og kosthold.

Emner:

Energigivende næringsstoffer Essensielle fettsyrer

Proteiner/amiosyrer

Vann

Mineraler

Fiber

Ernæring og livssyklus

Vitaminer: (fettløselige, vannløselige).

Pensum:

Sandvik, Walborg og Søyland, Knud : <u>Ernæring for syke-pleiere</u> kap. 2 og 4 108 s.

KURS 9: MEDIKAMENTREGNING.

Hovedtyngden av kurs 9 kommer i 2. studieår. Medikamentregning er en del av Tema D i kurs 9.

Plassering:

2. semester.

Pensum:

90 sider.

Underv.tid:

10 undervisningstimer.

Eksamen:

2. mai 1995.

4 timers skoleeksamen med gradert karakter.

Pensum:

Pensumoversikt kommer før kursstart.

KURS 10: PSYKOLOGI.

2,5 vt.

Plassering:

2. semester.

Pensum:

ca. 500 sider.

Underv.tid:

45 timeplanlagte timer.

Eksamen:

8. mai 1995 (sammen med kurs 11). 6 timers

skoleeksamen med gradert karakter

MÅL:

- Studenten skal tilegne seg oversikt over

hovedemner i faget.

- Studenten bør i en viss grad bli i stand til å kunne anvende psykologisk kunnskap som praktisk

arbeidsredskap i utøvelse av sykepleie.

- Studenten skal bli klar over og engasjert av

egnes og andres reaksjoner i samhandling mellom

mennesker.

INNHOLD:

TEMA A: GENERELL PSYKOLOGI.

Emner:

Fagets historie og metoder, noen definisjoner.

Sansing og persepsjon.

Motivasjon og emosjoner.

Arv og miljø.

Intelligens.

TEMA B: UTVIKLINGS- & PERSONLIGHETSPSYKOLOGI.

Emner:

Utviklingsbegrepet og utviklingsteorier.

Utviklingsperioder. (Fra spedbarn til gammel).

Tenkningens utvikling samt begreps- og språkutvikling.

Sosial og emosjonell utvikling.

Hva er personlighet?

Personlighetsutviklingen i historisk perspektiv.

Ulike personlighetsteorier.

TEMA C: SOSIALPSYKOLOGI & GRUPPEPSYKOLOGI. ca. 400 s.

Emner:

Individet i sosial sammenheng.
Holdninger, holdningsdannelse og -endring.
Rolle og normer.
Grupper og gruppeprosessen.
Relasjoner mellom grupper.
Struktur/ledelse og samspill i grupper.
Prososial atferd og tiltrekning.

ARBEIDSMÅTER:

Forelesninger med demonstrasjoner. Gruppearbeid. Plenumssamtaler.

PENSUM:

Pensumoversikt kommer før kursstart.

KURS 11: PEDAGOGIKK.

2 vt.

Plassering:

2. semester

Pensum:

ca 400 sider

Underv.tid:

40 timeplanlagte timer - av dette går 8 timer

til framlegg av prosjekt.

Eksamen:

8. mai 1995 (sammen med kurs 10).

6 timers skoleeksamen med gradert karakter.

MÅL:

Studenten skal kjenne til, kunne forklare og ha

en viss oversikt over sentrale emner og

begreper i faget, særlig innenfor didaktikk og

læringspykologi.

Studenten skal aktivt prøve seg på pedagogisk arbeid slik at han/hun har noe egenerfaring å møte de ulike gruppers/individers behov for

undervisning i yrkeslivet.

Emne 1: STUDIEVEILEDNING.

Hvordan lærer du selv (studieteknikk)?

Hvordan lærer barn/voksne med vekt på pedagogikk for voksne?

Hvordan læres ferdigheter?

Emne 2: Læringsteorier og teorier om hukommelse og glemsel.

Emne 3: INNFØRING I DIDAKTIKK OG PEDAGOGISKE MODELLER.

Planlegging av undervisning.

Gjennomgang av de didaktiske hovedbegrepene

Læreforutsetninger, rammefaktorer, mål, innhold, metoder med AV-middelbruk og evaluering.

Pedagogiske modeller.

- Gjennomføring og evaluering av egen undervisning.

(selvvalgt tema pluss framlegg av prosjekt).

ARBEIDSMÅTER:

Forelesning med demonstrasjoner

Gruppearbeid.

Plenumssamtaler.

Undervisningspraksis.

PENSUM:

Pensumoversikt kommer før kursstart.